

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA ZA 2021 ROK

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata jest jednostką badawczą na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 513/ Kat/ 2017 z 25 października 2017 roku.

Instytut ma oddziały w Gdańsku, Krakowie, Łodzi, Toruniu, Warszawie oraz prowadzi Polską Misję Artystyczno-Naukową w Okayamie w Japonii. Z Instytutem związanych jest 180 osób (historyków sztuki, kulturoznawców, etnologów, teatrologów, orientalistów, architektów, konserwatorów dzieł sztuki), w tym 34 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 83 doktorów.

Placówka prowadzi działalność badawczą, wydawniczą i dydaktyczną (w formie wykładów, seminariów i zebrań zespołów). W skład Instytutu wchodzi zespoły badawcze i redakcje. Współpracuje z instytucjami zagranicznymi i krajowymi (uniwersytetami, instytutami naukowymi, muzeami i towarzystwami naukowymi) na podstawie umów i porozumień o wspólnych badaniach.

9 października odbyło się Walne Zebranie, połączone z wyborem członków Zarządu na lata 2021-2024.

W skład władz Instytutu weszli:

Zarząd

Prezes: prof. Jerzy Malinowski

Wiceprezes: dr Agnieszka Kluczevska-Wójcik

Wiceprezes: prof. Anna Markowska

Wiceprezes: dr hab. Hanna Rubinkowska-Anioł

Sekretarz: dr Renata Piątkowska

Skarbnik: dr Magdalena Ginter-Frołow

Członek (sprawy członkowskie i składki): dr Magdalena Tarnowska

Członek (sprawy organizacyjne): dr Karolina Wolska-Pabian

Członek (sprawy wydawnicze): red. Grażyna Raj

Rada Naukowa

Przewodniczący RN: prof. Jerzy Uścińowicz

Komisja Rewizyjna

Dr Jacek Tomaszewski - przewodniczący

Prof. Weronika Liszewska

Dr Jakub Zarzycki

W 2021 roku Instytut realizował projekty badawcze, przygotował konferencje międzynarodowe, wydawał czasopisma i książki w seriach, finansowane przez MEiN i MKiDN.

I. BADANIA I KONFERENCJE W 2021 ROKU

Korpus dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2020 (moduł „Tradycja 1a”, umowa nr 0504/NPRH4/H1a/83/2015).

Korpus wydany w styczniu 2021 obejmuje 2 tomy w wersji polskiej i 2 - w wersji angielskiej: *Dzieła z historii starożytnej, wczesnego chrześcijaństwa i religijne* (400 s.) i *Dzieła o tematyce świeckiej* (600 s.), tom 3 - *Głosy o twórczości Siemiradzkiego* - ze studiami nad twórczością, archiwaliami i bibliografią (300 s.). Tom 4 - *Warsztat malarski Siemiradzkiego został jesienią 2021 złożony do wydania*.

W związku z publikacją Korpusu w 2021 roku zorganizowano spotkania promocyjne w Krakowie - w Galerii Sztuki XIX wieku MNK w Sukiennicach, w Sali Siemiradzkiego przed *Pochodniami Nerona* (24.06.), w Warszawie (22.09.) - w pałacu Tyszkiewiczów-Potockich Muzeum UW, w Sali Balowej, oraz w Rzymie (20.10.) - w siedzibie Instytutu Polskiego, Palazzo Blumenstihl.

Wydano prezentujący wyniki badań numer specjalny miesięcznika PISnSS „Sztuka i Krytyka” 7/8: *Siemiradzki* oraz w języku włoskim jako Aneks do tomu *Contatti artistiche polacco-italiani*, Warszawa - Toruń - Rzym 2021.

Patrz: Wykaz publikacji

KONFERENCJE

***Polsko-włoskie kontakty artystyczne 1871-1939* / Contatti artistici polacco-italiani 1871-1939**

Konferencja zorganizowana w Rzymie w dniach 20-22 października przez PISnSS we współpracy ze Stacją Naukową PAN oraz Instytutem Polskim, w którego siedzibie w Palazzo Blumenstihl się odbyła.

Efektom konferencji jest tom studiów w języku włoskim pod red. prof. Jerzego Malinowskiego, dr Agaty Knapik i Anny Jagiełło, wydany jako 21 rocznik „World Art Studies”.

Polsko-włoskie kontakty artystyczne stały się intensywne w okresie renesansu i baroku. XVIII wieku sięgają dzieje polskiej kolonii artystycznej w Rzymie. Po 1816 roku powstało tam silne polskie środowisko artystyczne. Gdy Rzym stał się stolicą Włoch, dla polskiej kolonii artystycznej rozpoczął się nowy okres. Od 1871 roku młodzi artyści po studiach w akademiach w Petersburgu i Monachium

lub nauce w szkołach artystycznych Krakowa, Warszawy i Wilna zaczęli przybywać do Włoch, by poznać antyk i na studia w plenerze, często osiedlając się na stałe w Rzymie.

Najbardziej znanym przedstawicielem polskiego środowiska w końcu XIX wieku był Henryk Siemiradzki. Jego malarstwo, w związku z publikacją pełnego katalogu dzieł (2021), zostało zanalizowane w odrębnej części Korpusu. (Stało się także przedmiotem I konferencji *Henryk Siemiradzki and the international artistic milieu in Rome* w rzymskiej Stacji Naukowej PAN w 2019 roku.)

II konferencja *Contatti artistici polacco-italiani 1871-1939* została poświęcona malarzom, rzeźbiarzom, architektom, także ludziom sztuki - mecenasom, organizatorom muzeów, wreszcie różnorodnym projektom i działaniom artystycznym z pogranicza plastyki i literatury, teatru oraz filmu.

Pierwsze wystąpienia na konferencji koncentrowały się na działalności polskich artystów plastyków w Rzymie i we Włoszech w końcu XIX i na początku XX wieku, z czym wiąże się także zagadnienie mecenatu i kolekcjonerstwa. Nie jest to tylko chronologiczny przegląd twórczości malarzy i rzeźbiarzy, zarysowujący ewolucję od plenerowego romantyzmu i idealistycznego nazarenizmu, przez akademizm i realizm, do symbolizmu, lecz także przegląd zagadnień, obejmujących różne formy życia artystycznego. Następne artykuły wnoszą nowe aspekty relacji polsko-włoskich, w tym włoskie inspiracje w architekturze polskiej, recepcję sztuki polskiej w prasie włoskiej, ale także twórczość artystów żydowskich w polskiej kolonii w Rzymie.

Czasy międzywojenne rozszerzyły zakres tomu o nurty awangardy - włoskiego futuryzmu oraz malarstwa metafizycznego i ich recepcji w Polsce, a także polskiego formizmu i konstruktywizmu. Obok malarstwa, grafiki, architektury i scenografii przedmiotem analiz stały się zagadnienia literatury, teatru, tańca i filmu. Tom zawiera szeroki przekrój relacji polsko-włoskich, zakończony problematyką lat 30., odnoszącą się do recepcji włoskich ideologii politycznych w kulturze i architekturze Polski.

Ideą konferencji i tomu stało się wskazanie kluczowych polsko-włoskich związków, które otwierają pole do dalszych studiów. Znajdą one kontynuację w badaniach okresu od II wojny światowej do 1968 roku, a następnie do współczesności.

Konferencja i przygotowanie materiałów do druku zostały sfinansowane z projektu *Polsko-włoskie kontakty artystyczne 1871-1939* w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała nauka” moduł „Wsparcie konferencji naukowych”.

Publikacja w roczniku „World Art Studies” 2021 została sfinansowana z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Czasopisma” - Fundusz Rozwoju Kultury.

Patrz: Wykaz publikacji

Od kolekcji do muzeów. Kolekcjonerstwo i mediacja kulturowa w czasach Feliksa Jasińskiego (1861-1929) / *Des collections aux musées. Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Feliks Jasiński (1861-1929)/ From Collections to Museums: Collectors and Cultural Mediators in the Time of Feliks Jasiński (1861-1929)*

Konferencja została zorganizowana z okazji przypadającej w 2020 roku rocznicy stulecia donacji Kolekcji Feliksa Jasińskiego na rzecz Muzeum Narodowego w Krakowie. Organizatorami konferencji w dniach 18-19 listopada w Paryżu obok Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata

byli: Centrum Naukowe Polskiej Akademii Nauk w Paryżu, Centrum Cywilizacji Polskiej Uniwersytetu Sorbony oraz École Pratique des Hautes Etudes PSL – Saprat w Paryżu. Obrady odbywały się w Stacji Naukowej PAN oraz w Institut national d’histoire de l’art w Paryżu.

Licząca ponad 15 000 obiektów kolekcja Jasińskiego, zgromadzona na przełomie XIX i XX wieku, obejmowała nowoczesne malarstwo, rzeźbę i grafikę polską oraz francuską, sztukę Bliskiego i Dalekiego Wschodu, w tym drzeworyty, malarstwo i japońskie rzemiosło artystyczne, kobierce i tkaniny orientalne, pasy polskie. Zbiory, odzwierciedlające pasję, z jaką Jasiński traktował europejską sztukę awangardową i dawną sztukę orientalną, dorównywały kolekcjom zgromadzonym przez najwybitniejszych kolekcjonerów epoki, jak Jacques Doucet we Francji czy Charles Lang Freer w Stanach Zjednoczonych. Specyfiką zainteresowań Jasiński był bliski kręgom europejskich amatorów i mecenasów sztuki, współpracujących z instytucjami muzealnymi, takich jak Raymond Koechlin i Jules Maciet w Paryżu, Justus Brinckmann w Hamburgu, czy Ferenc Hopp w Budapeszcie.

Jako kolekcjoner i „działacz artystyczny” Jasiński wyróżniał się niezwykle rozmachem i nowoczesnym podejściem do kwestii struktury tworzonych przez siebie zbiorów, zwłaszcza jeśli chodzi o ich zakres. Zainteresowany malarstwem i rzeźbą, gromadził także dzieła wykraczające poza tradycyjnie rozumiane kanony estetyczne: sztukę ludową, rzemiosło artystyczne i sztukę pozaeuropejską. Równocześnie nie ustawał w wysiłkach na rzecz udostępnienia swojej kolekcji szerokiej publiczności. Organizował wystawy, konferencje i inne wydarzenia o charakterze edukacyjnym, których ukoronowaniem stało się przekazanie całości jego kolekcji Muzeum Narodowemu w Krakowie.

Pierwsza część konferencji była poświęcona relacjom instytucjonalnym w europejskim „świecie sztuki”: związkami między muzeami a kolekcjami prywatnymi (łączyło się to z prezentacją publikacji prof. Krzysztofa Pomiana *Le Musée. Une histoire mondiale*, Paris 2020-2021), działalności towarzystw przyjaciół muzeów od Paryża przez Berlin po Kraków, problemom „dzielnic artystycznych” jako centrów kształtowania życia kulturalnego, wreszcie kwestiom współpracy kolekcjonerów i muzeów. Tematem drugiej części była muzealizacja kolekcji prywatnych. Omówione zostały jako przykłady: kolekcje przekształcone wola twórców w wielodziałowe, publiczne muzea, działalność kolekcjonerów jako donatorów placówek muzealnych, sylwetki twórców i donatorów muzeów.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od wykładu honorowego uczestnika prof. Krzysztofa Pomiana (Musée de l’Europe, Bruxelles), prezentującego działalność Feliksa Jasińskiego na tle dokonań współczesnych mu kolekcjonerów europejskich, szczególnie tych związanych z japonizmem. Przypomniano Jasińskiego jako kolekcjonera, donatora oraz kustosa Muzeum Narodowego w Krakowie, a także historię donacji muzealnych w Polsce. Następna część obrad była poświęcona nowym praktykom kolekcjonerskim, kształtującym się na przełomie XIX i XX wieku, m.in. przedstawiono wyniki badań dotyczących rozszerzonego pola zainteresowań i systemu preferencji nowego pokolenia kolekcjonerów w tym okresie, kwestie kobiet kolekcjonerek, problem sztuk dekoracyjnych jako przedmiotu zainteresowania kolekcjonerów.

Na zakończenie przedmiotem analizy stały się kolekcje i muzea sztuki pozaeuropejskiej m.in. sztuki afrykańskiej i sztuki ludowej w Czechach i na Morawach pod koniec XIX wieku, kolekcjonerów i fundatorów muzeów sztuki Dalekiego Wschodu w Budapeszcie i w Czechach.

Materiały z konferencji, w angielskiej i francuskiej wersji językowej, zostaną opublikowane w tomie 22. rocznika „World Art Studies”.

Konferencja była dofinansowana w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Doskonała

nauka” moduł „Wsparcie konferencji naukowych”.

PROJEKTY WE WSPÓŁPRACY Z NARODOWYM INSTYTUTEM POLSKIEGO DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO ZA GRANICĄ POLONIKA

REZYDENCJE I SIEDZIBY SZLACHECKIE W WIELKIM KSIĘSTWIE LITEWSKIM. MATERIAŁY DO DZIEJÓW ARCHITEKTURY. CZ. 1. DAWNE WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE

Prace nie były finansowane przez Instytut POLONIKA. Kierownik projektu prof. Tadeusz Bernatowicz przygotowywał publikacje materiałów.

JOHANN HEINRICH MÜNTZ „PODRÓŻE MALOWNICZE PO POLSCE W LATACH 1781-1784”

Ukończenie prac autorskich przez dr Elżbietę Budzińską i przygotowanie do wydania trzech albumów pochodzącego z Alzacji architekta, inżyniera, rysownika Johanna Heinricha Müntza (1727-1798) w służbie Stanisława Augusta z początku lat 80. XVIII wieku, znajdujących się w Muzeum Historycznym w Moskwie (2 albumy) i Gabinetie Rycin BUW (1 album). Na tom w trzech językach: polskim, angielskim i rosyjskim składają się wstępy, ilustrowane przez Müntza dzienniki podróży z Warszawy po ziemiach dawnej Rzeczypospolitej (przede wszystkim po Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie) z przypisami, katalog rysunków, bibliografia i faksymile oryginalnego francuskiego tekstu.

SŁOWNIK ARTYSTÓW POLSKICH NA OBCZYŹNIE OD XIX DO XXI WIEKU

Ze środków Instytutu POLONIKA była prowadzona korekta; zestawienie bibliografii zbiorowej oraz wybór i opis ilustracji do „Słownika polskich artystów we Francji i w Anglii”. W skład zespołu wchodził: prof. Jan W. Sienkiewicz, prof. Katarzyna Kulpińska i dr Monika Szczygieł.

SGRAFFITO W OKAYAMIE. POLSKA TRADYCJA - JAPOŃSKIE INSPIRACJE

Polska Misja Artystyczno-Naukowa PISnSŚ w Japonii zakończyła realizację projektu artystycznego w mieście Setouchishi w prefekturze Okayama: „Sgraffito w Okayamie. Polska tradycja - japońskie inspiracje”. Projekt został zrealizowany w ramach konkursu Instytutu Adama Mickiewicza „Kulturalne pomosty 2021” i programu „Niepodległa 2017-2022” w trzech japońskich miastach, malowniczo położonych w okręgu administracyjnym Setouchishi: w Ushimado, w Oku oraz w Bizen-Fukuoka.

Ideą projektu była realizacja w tych trzech miejscowościach Setouchishi dzieł sgraffito w przestrzeni publicznej przez Radosława Predygiera, absolwenta Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, kierownika Polskiej Misji w Ushimado.

Sgraffito to technika malarstwa ściennego, bardzo popularna w Europie od czasów renesansu, a zupełnie nieznana w Japonii. Projekt zrealizowany przez Polską Misję jest pionierski w tej dziedzinie.

BIZEN-FUKUOKA

Miejscowość Bizen-Fukuoka została sportretowana na rolce wykonanej w XIII wieku przez malarza Hogana Eni, zatytułowanej *Ippen Shonin Eden* – ilustrowanej biografii mnicha Ippen – obrazu, który jest skarbem narodowym Japonii. I to właśnie historia mnicha Ippen Shonin stała się inspiracją dla zrealizowanego w tym mieście sgraffito. Namalowana na rolce w XIII wieku, w okresie Kamakura, historia mnicha Ippen Shonin przedstawia konfrontację mnicha z rozgniewanym samurajem; w samym centrum targowiska widzimy scenę jak z filmu Akiro Kurosawy: rozzłoszczony samuraj już sięga po miecz, by zakończyć żywot mnicha, podczas gdy mnich spokojnie przed nim stoi i coś do niego mówi.

Sgraffito wykonane w Bizen-Fukuoka, dzięki zainteresowaniu projektem „Sgraffito w Okayamie. Polska tradycja – japońskie inspiracje” Miasta Setouchishi, będzie wzbogacone o dodatkowy element wirtualnej rzeczywistości – animację AR (*Augmented Reality*), wykonaną przez artystę Nakagawę – profesora animacji na Uniwersytecie Sztuki i Techniki w Kurashiki. Dzięki temu przedsięwzięciu publiczność będzie mogła na ekranach swoich telefonów komórkowych oglądać „ożywione” postaci sgraffito. Jednym z zaproponowanych pomysłów jest przedstawienie analogicznej sceny targu w... Krakowie z XI-XIII wieku, czyli z japońskiego okresu Kamakura, z którego pochodzi obraz *Ippen Shonin Eden*.

Oku

W Oku, miejscu urodzenia japońskiego malarza romantycznego epoki Taisho, Takehisy Yumeji, znajduje się muzeum artysty.

Tematem sgraffito powstałego w Oku stało się wszystko to, co przyjazne człowiekowi: życie rodzinne, idylla, natura. Pojawiły się motywy ważki, gaju bambusowego, drzew pomarańczowych, drzew oliwnych, egzotycznych kwiatów, dzieci spieszących do szkoły. Dzieło o długości 20 metrów zostało zrealizowane na murze ogrodzenia o wysokości 120 cm tradycyjnego japońskiego domu.

Realizacja projektu

Dzięki realizacji projektu „Sgraffito w Okayamie. Polska tradycja – japońskie inspiracje” Polska Misja Artystyczno-Naukowa w Japonii nawiązała wiele nowych kontaktów, obejmujących różne środowiska (fundacje, przedsiębiorcy, rzemieślnicy, urzędnicy Setouchishi, media etc.), co otworzyło przed nią wiele nowych możliwości działania.

Projekt był szeroko komentowany w japońskiej prasie, na jego temat pojawiły się cztery obszernie artykuły w gazecie „Sanyou Shimibun” (25.06., 9.10., 13.10. i 8.12.). Ukazały się dwa reportaże w wiadomościach telewizji NHK: porannych i wieczornych 21.10. (dzień ogłoszenia wyników Konkursu Chopinowskiego) oraz w wiadomościach południowych i wieczornych 29.11. Reportaże te, wraz z informacją o wydarzeniu, były również zamieszczone przez tydzień od daty ich publikacji na platformie cyfrowej TV NHK.

Partnerzy projektu w Japonii:

Instytut Polski w Tokio, Fab-Lab Setouchi, Setouchi International Project, Tepemok Ushimado

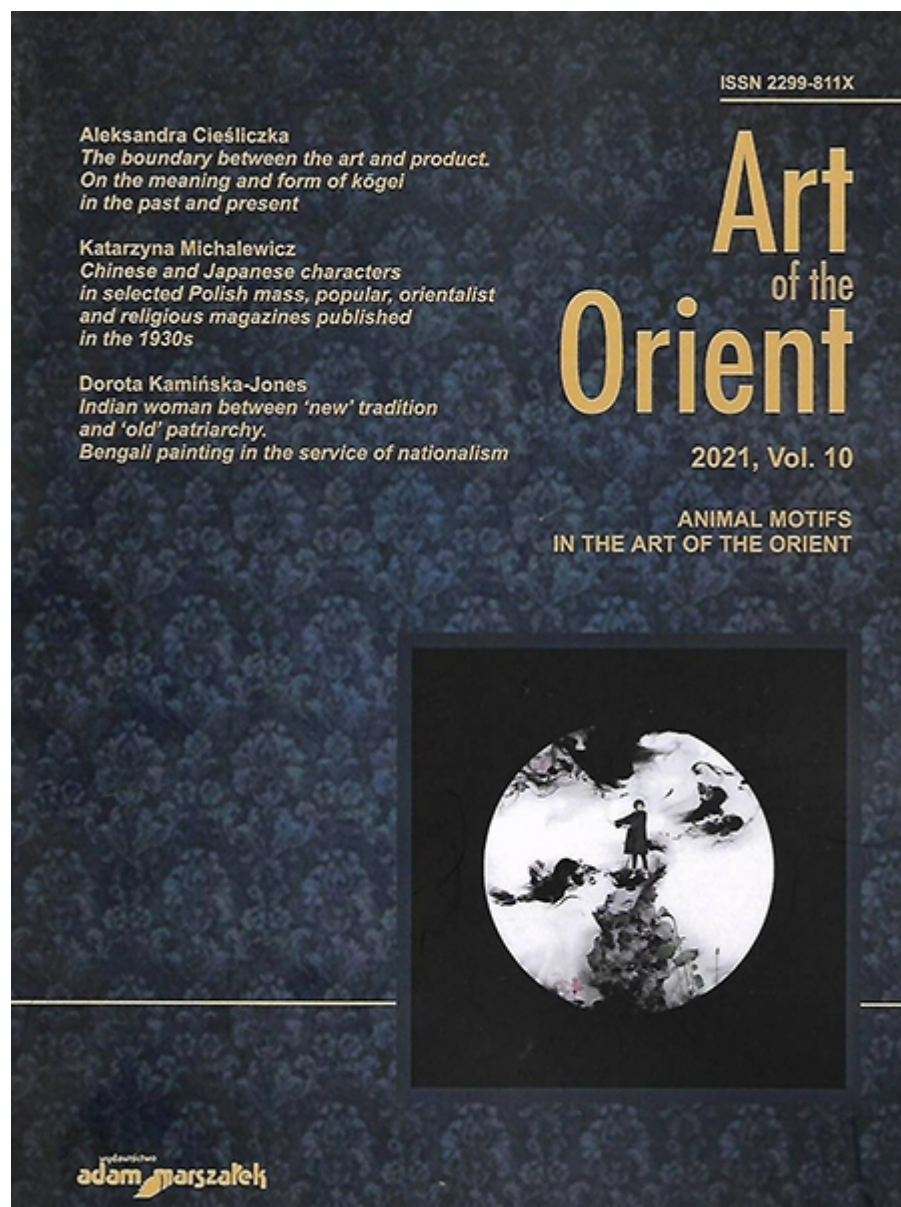
Projekt wsparła finansowo Fundacja Agencji Rozwoju Przemysłu.

Film dokumentalny z realizacji wydarzenia jest do obejrzenia pod adresem:

<https://vimeo.com/650285564>.

II. WYKAZ PUBLIKACJI

POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA ZA 2021 ROK

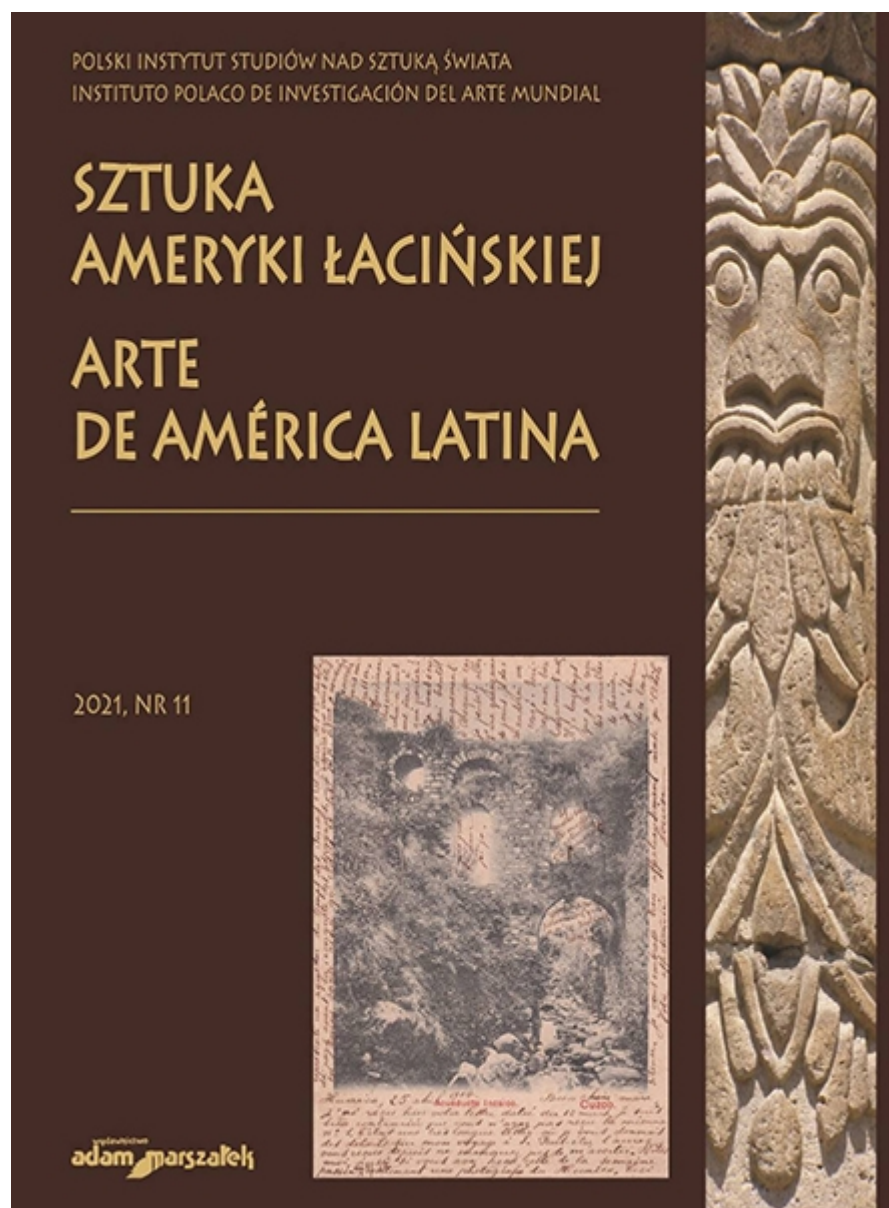
ART OF THE ORIENT

Vol. 10: *Animal Motifs in the Art of the Orient*, ed. BOGNA ŁAKOMSKA

Contents: Introduction; ALEKSANDRA CIEŚLICZKA, *The boundary between the art and product. On the meaning and form of kōgei in the past and present*; KATARZYNA MICHALEWICZ, *Chinese and Japanese characters in selected Polish mass, popular, orientalist and religious magazines published in the 1930s*; DOROTA KAMIŃSKA-JONES, *Indian woman between 'new' tradition and 'old' patriarchy. Bengali painting in the service of nationalism*; MAGDALENA FURMANIK-KOWALSKA, *Culture Trouble: The Significance of Cultural Context in an Art Historian's Research on Chinese*

Contemporary Art; MACIEJ SZATKOWSKI, Hanna Kupś, Mao Zedong's Bakhtinian laughter: The Chinese pop avant-garde and its origins; BOGNA ŁAKOMSKA, Animal figures inspirations in contemporary Chinese art.

Polish Institute of World Art Studies & Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021 ISSN 2299-811-X (104 ss.)

SZTUKA AMERYKI ŁACIŃSKIEJ / ARTE DE AMÉRICA LATINA

Nr 11: red. EWA KUBIAK, KATARZYNA SZOBLIK

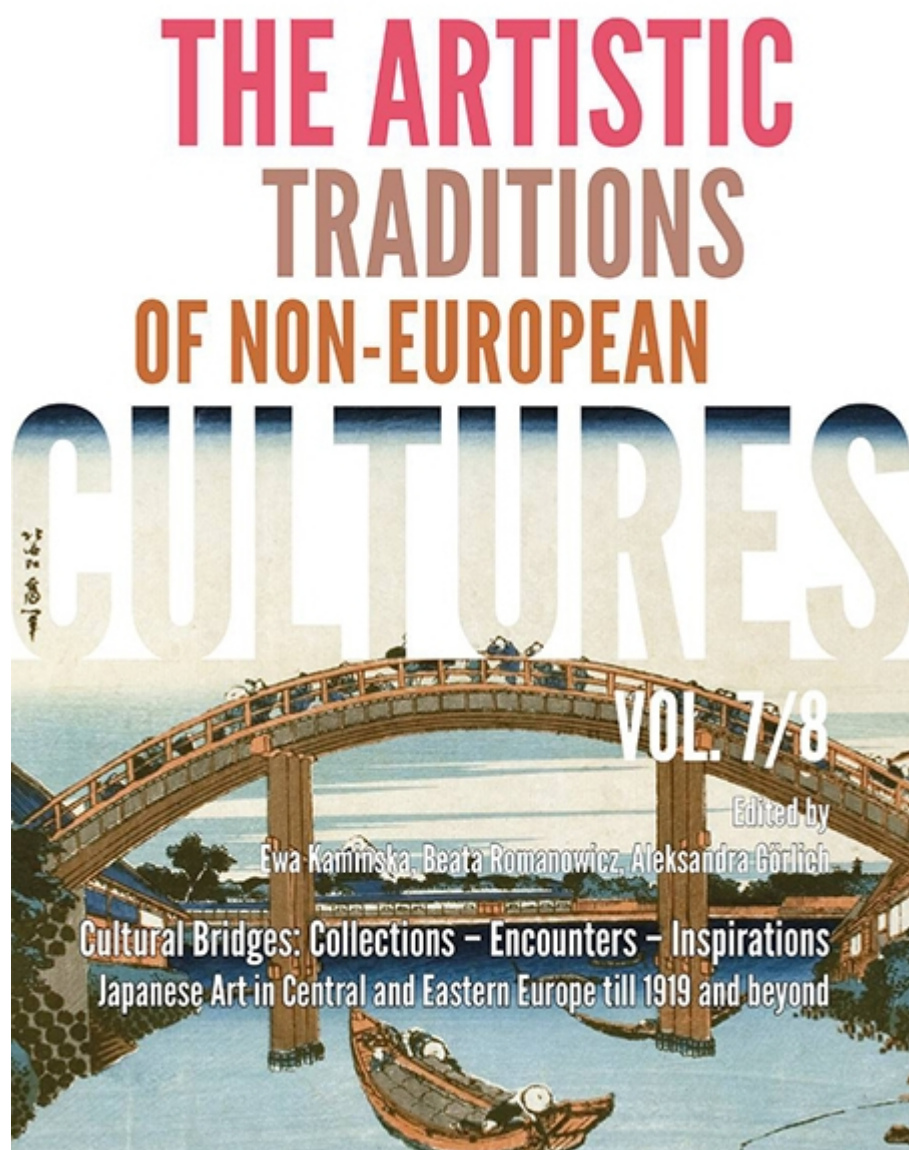
Contenido: EWA KUBIAK, KATARZYNA SZOBLIK, Prefacio;

ESTUDIOS: CARLOS ROJAS COCOMA, El ritual fotográfico: fotografía y naturaleza en Colombia alrededor de 1900; EWA KUBIAK, Colegios Jesuitas en Cusco: San Bernardo y San Francisco Borja. Arte y arquitectura a la luz de los inventarios de 1768; JOANNA STRZEMECKA, El motivo del conejillo de Indias (*cavia porcellus*) en la pintura europea de la Edad Moderna; MARTA LEWICZ-WIECŁAW, La idea de ciudad-jardín de Ebenezer Howard y su contexto histórico-cultural en Europa y América Latina; ANNA WENDORFF, El motivo de la transformación en el cuento Axolotl de Julio Cortázar;

RESEÑAS: PAWEŁ DRABARCZYK VEL GRABARCZYK, Todos somos mestizos. Reseña del catálogo de la exposición Planète Métisse en el Musée du quai Branly-Jacques Chirac de París (marzo de 2008-julio de 2009), editado por Serge Gruzinski [Serge Gruzinski, Planète Métisse, Paris: Musée quai Branly, 2009, 180 pp.]; PIOTR M. SEKOWSKI, Reflexiones en torno a Visual Voyages de Daniela Bleichmar. Reseña del libro [Daniela Bleichmar, Visual Voyages. Images of Latin American Nature from Columbus to Darwin, New Haven-London: Yale University Press, 2017, 226 pp.]

Instituto Polaco de Investigación del Arte Mundial & Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021
ISSN 2299-260X (198 ss.)

THE ARTISTIC TRADITIONS OF NON-EUROPEAN CULTURES

Vol. 7/8 - Cultural Bridges: Collections - Encounters - Inspirations. Japanese Art in Central and Eastern Europe till 1919 and beyond, EWA KAMINSKA, BEATA ROMANOWICZ & ALEKSANDRA GÖRLICH (eds.)

Contents:

EWA KAMIŃSKA, BEATA ROMANOWICZ, ALEKSANDRA GÖRLICH, Collection - Encounters - Inspirations. Contemporary research on artistic relations between

Europe and Japan; EWA KAMIŃSKA, Learning from Japan and inspiring the future.

Feliks "Manggha" Jasiński and the 100-year anniversary of diplomatic relations between Poland and Japan;

COLLECTIONS: KASUYA AKIKO, History of Museum in Japan and the character of its collection; ALICE KRAEMEROVÁ, Japanese arts and crafts for European customers; RALF ČEPLAK MENCIN, The first extensive collection of Chinese and Japanese antiquities in Slovenia; KLARA HRVATIN, Japanese collections in Slovenia: past exhibitions and present developments; KRISTINE MILERE; Japanese art collection of the Latvian National Museum of Art; ANNA KATARZYNA MALESZKO, Significant sources in creating the Warsaw collections of Japanese art; MAŁGORZATA REINHARD CHLANDA, Technical-Industrial Museum and its role as the first state institution in Krakow collecting Japanese art; BEATA ROMANOWICZ, Collecting Japanese art in the National Museum in Krakow before 1919; KRZYSZTOF KALITKO, JOANNA KOKOĆ, The unfinished journey. The Hasamibako from the collection of the National Museum In Poznań;

ENCOUNTERS: ESTERA ŻEROMSKA, The turn of the 20th century and the mosaic of the Polish - Japanese associations (religion, dance, theatre, literature, music);

ALEKSANDRA GÖRLICH, Image of Japan created by Feliks "Manggha" Jasiński in articles published in the 'Miesięcznik Literacki i Artystyczny' and 'Chimera' magazines; AGNESE HAIJIMA, Cultural ties between Japan and Latvia: with focus on architecture, interior design, landscape architecture and art collections

INSPIRATIONS:

ŁUKASZ KOSSOWSKI, Point of view; SVITLANA RYBALKO, Japonisme in Ukrainian art of the late 19th-early 21st centuries; IVANNA PAVELCHUK, Reflections on Japonism in the practice of Ukrainian Colourists of the Art Nouveau period; ZOFIA WEISS, The influence of Japanese woodcuts on erotic images of women in European art at the turn of the 19th and 20th centuries

RAPORTS:

YUMI SEGAWA, Digital archives in Japan: digital resources of Japanese arts and crafts and current movements; ANNA KRÓL, Exhibitions of Polish Japonism at the Manggha Museum as intercultural dialogue; MIRJAM DÉNES, A common heritage. Japonism in the Austro-Hungarian monarchy: a project report.

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House, Warszawa - Toruń 2019/2020 [2021]
ISSN 2450-5692 ISBN 978-83-66758-08-7 (ss. 324)

DAGEROTYP

STUDIA Z HISTORII I TEORII FOTOGRAFII

Nr 3/4 (27/28) / 2020/2021

FOTOGRAFIA I MUZEUM PHOTOGRAPHY & MUSEUM

DAGEROTYP. STUDIA Z HISTORII I TEORII FOTOGRAFII / DAGUERREOTYPE. STUDIES IN THE HISTORY AND THEORY OF PHOTOGRAPHY

Nr 3/4 (27/28) *Fotografia i muzeum / Photography and museum*, pod red.

MAGDALENY GRĄBCZEWSKIEJ i ANNY PEŃCIŃSKIEJ

Spis treści/Contents: MAŁGORZATA GRĄBCZEWSKA, ANNA PIĘCIŃSKA, *Fotografia i muzeum / Photography and the museum*; **STUDIA / STUDIES**: FEDORA PARKMANN, *Workshop Worker Photography in Museums. History and Politics of a Cultural Heritage in East-Central Europe*; LUCIA ALMÁŠIOVÁ, *From amateur social criticism to institutional art*; KATALIN BOGNÁR, *From Illustrations to Historical Evidence and Museum Objects. Interwar Worker Photographs in the Museum of Hungarian Labour Movement*; **KOLEKCJE / COLLECTIONS**: EWA NOWAK-MITURA, ANNA TOPOLSKA, *Tworzenie kolekcji fotografii współczesnej w Muzeum Warszawy*; JOANNA GELLNER, *„Przesłuchując naocznego świadka” - kolekcja klisz szklanych z zakładu fotograficznego Kriegerów w zbiorach Muzeum Krakowa*; **GŁOSY / VOICES**: ELLI LEVENTAKI, *Photography as a museological tool Commemorating human loss in the contemporary museum*; LOUIS BOULET, *The Photographic White Cube*; IZABELA PONIATOWSKA, *Przestrzeń muzeum w praktykach fotografii*

ulicznej; **RECENZJE / REVIEWS** MAŁGORZATA MARIA GRĄBCZEWSKA, Gdańsk i Pomorze lat 50. w obiektywie Marcela Grisarda; Bibliografia / Bibliography; Biogramy autorów / Authors Biographies; Streszczenia / Abstracts.

Stowarzyszenie Historyków Fotografii, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Muzeum Fotografii w Krakowie, Warszawa 2020/2021

ISSN 1233-2445 (ss. 164)

KORPUS DZIEŁ MALARSKICH HENRYKA SIEMIRADZKIEGO

Pod redakcją Jerzego Malinowskiego

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2020 (moduł „Tradycja Ia”, umowa nr 0504/NPRH4/H1a/83/2015).

Pod redakcją Jerzego Malinowskiego

Tom 1A: ***Dzieła z historii starożytnej, wczesnego chrześcijaństwa i religijne*** ISBN 978-83-956228-2-3 (ss. 372)

Spis treści:

JERZY MALINOWSKI, Wstęp

JERZY MALINOWSKI, KAMILLA TWARDOWSKA, Biografia

Spis skrótów bibliograficznych i innych

Uwagi redakcyjne do korpusu

PAULINA ADAMCZYK, MAGDALENA LASKOWSKA, JERZY MALINOWSKI, Szkicowniki

1. Szkice młodzieńcze i obrazy rodzajowe (1856-1872)

2. Studia akademickie (1864-1871)

3. Obrazy z dziejów Rzymu

4. Chrystus i JawnoGrzesznica

5. Sceny z Chrystusem

6. Sceny z życia pierwszych chrześcijan

7. Świeczniki chrześcijaństwa (Pochodnie Nerona)

8. Dirce chrześcijańska

9. Obrazy religijne

10. Dzieła do świątyni Chrystusa Zbawiciela w Moskwie

11. Obrazy z życia religijnego

Dzieła Henryka Siemiradzkiego w układzie chronologicznym

Wykaz alfabetyczny tytułów dzieł do układu chronologicznego

KORPUS DZIEŁ MALARSKICH HENRYKA SIEMIRADZKIEGO

TOM 2: DZIEŁA O TEMATYCE ŚWIECKIEJ

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako

Pod redakcją Jerzego Malinowskiego

Tom 2: ***Dzieła o tematyce świeckiej***

ISBN 978-83-956575-6-6 (ss. 632)

Spis treści:

12. Sceny historyczno-rodzajowe
13. Fryne
14. Idylle
15. Cykl słowiański
16. Motywy historyczne i literackie (polskie i niemieckie)
17. Kompozycje alegoryczne i dekoracyjne
18. Pejzaże
19. Akty
20. Portrety
21. Kurtyny

Indeks osobowy (obejmuje również postaci mitologiczne, biblijne i literackie)

Uzupełnienia

Podziękowania

Tom 3: ***Głosy o twórczości Henryka Siemiradzkiego***

Pod redakcją Agnieszki Kluczewskiej-Wójcik

ISBN 978-83-956228-3-0 (ss. 300)

Spis treści:

AGNIESZKA KLUCZEWSKA-WÓJCIK, Wstęp

Studia:

VERONIKA IRINA BOGDAN, Henryk Siemiradzki w Cesarskiej Akademii Sztuk

AGNIESZKA ŚWIĘTOSŁAWSKA, Henryk Siemiradzki – młodzińcze prace realistyczne

DOROTA GORZELANY-NOWAK, Antyk grecko-rzymski w twórczości Henryka Siemiradzkiego

GRZEGORZ FIRST, Nie tylko Rzym. Starożytny Egipt i Bliski Wschód Henryka Siemiradzkiego

WITOLD DOBROWOLSKI, Treści programowe w Sądzie Parysa Henryka Siemiradzkiego

MARZENA KRÓLIKOWSKA-DZIUBECKA, Kompozycje dekoracyjne i alegoryczne Henryka Siemiradzkiego wobec tradycji europejskiego malarstwa plafonowego

PAULINA ADAMCZYK, Magdalena Laskowska, Rysunek w twórczości Henryka Siemiradzkiego

DOMINIKA SARKOWICZ, Warsztat malarski Henryka Siemiradzkiego

ANNA MASŁOWSKA, Henryk Siemiradzki i fotografia

AGNIESZKA KLUCZEWSKA, W „świecie sztuki” - Henryk Siemiradzki i instytucje życia artystycznego

MARIA NITKA, Henryk Siemiradzki w Rzymie

TATIANA KARPOWA, Henryk Siemiradzki w Rosji

JERZY MALINOWSKI, O roli Henryka Siemiradzkiego w kulturze polskiej

Miscelanea - opr. Jerzy Malinowski

1. Pierwszy pobyt Henryka Siemiradzkiego w Krakowie (1871)
2. Założenie Muzeum Narodowego w Krakowie w 1879 i jego otwarcie w 1883 roku
3. Pogrzeby Siemiradzkiego - w Warszawie (1902) i Krakowie (1903)

Aneks - Rysunki i faktury malarskie

JERZY MALINOWSKI (Rysunki), DOMINIKA SARKOWICZ (Faktury malarskie) Wstęp

1. Rysunki realistyczne, około 1868-1873
2. Rysunki akademickie, około 1868-1889
3. Rysunki neoklasyczne
4. Ornamenty
5. Kompozycje geometryczne, 1876-1883
6. Perspektywy, 1871-1885
7. Faktury malarskie, 1876

Źródła archiwalne:

MARIA NITKA, Źródła archiwalne w Polsce

KAMILA TWARDOWSKA, Źródła archiwalne w Muzeum Narodowym w Krakowie

MARIA NITKA, Źródła archiwalne w Rzymie

MARIA GÓRENOWICZ, Źródła archiwalne w Rosji

Bibliografia życia i twórczości Henryka Siemiradzkiego

Opracował Jerzy Malinowski przy współpracy Marcina Teodorczyka

Bibliografia 1864-1903

Bibliografia od 1904

Publikacje Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata i indywidualne uczestników projektu za lata 2015-2020

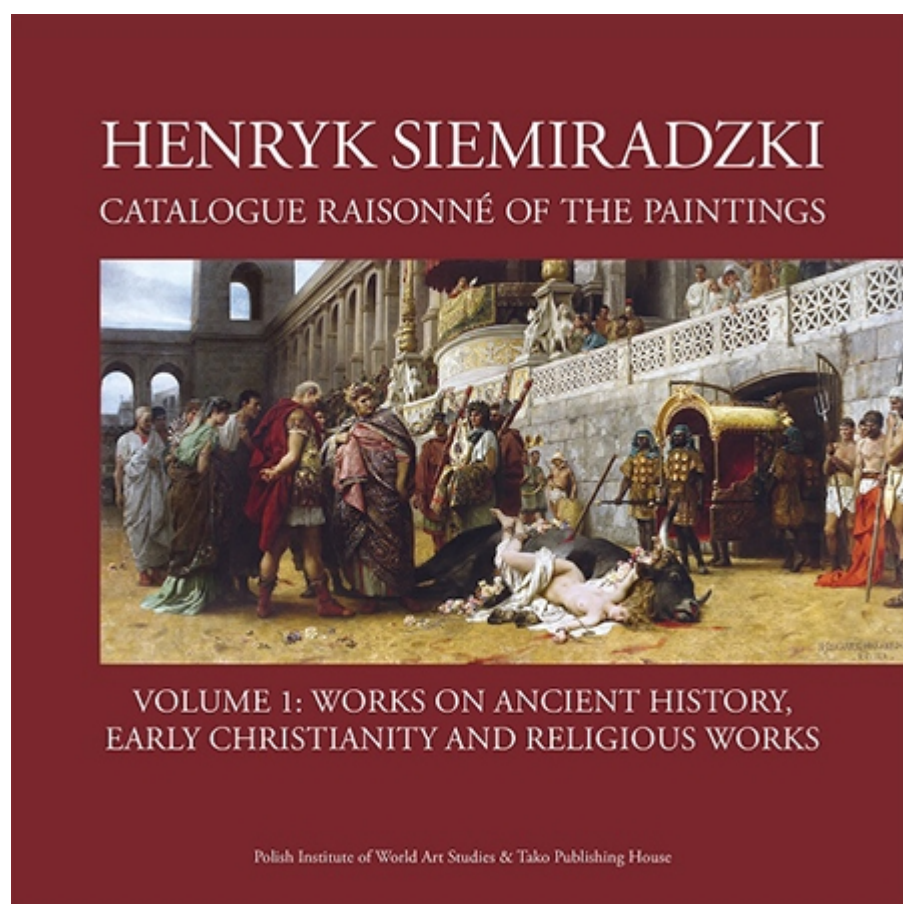
HENRYK SIEMIRADZKI: CATALOGUE RAISONNÉ OF THE PAINTINGS

edited by Jerzy Malinowski

translated from the Polish by Krzysztof Z. Cieszkowski

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House,

Warsaw - Toruń 2021 ISSN 2719-7212

Volume 1B: *Works on Ancient History, Early Christianity and*

Religious Works

ISBN 978-83-9565755-7-3 (pp. 372)

Table of contents:

JERZY MALINOWSKI, Introduction

JERZY MALINOWSKI, KAMILLA TWARDOWSKA, Biography

Index of Bibliographical and Other Abbreviations

Editorial Remarks on the Catalogue Raisonné

PAULINA ADAMCZYK, MAGDALENA LASKOWSKA, JERZY MALINOWSKI, Sketchbooks

1. Early Sketches and Genre Paintings (1856-1872)
2. Academic Studies (1864-1871)
3. Paintings from Roman History
4. Christ and the Harlot
5. Scenes with Christ
6. Scenes from the Lives of the First Christians
7. Candlesticks of Christianity (Nero's Torches)
8. Christian Dirce
9. Religious Paintings
10. Works for the Cathedral of Christ the Saviour in Moscow
11. Scenes from Religious Life

Works of Henryk Siemiradzki in Chronological Order

Alphabetical List of Titles for Works in Chronological Order

HENRYK SIEMIRADZKI

CATALOGUE RAISONNÉ OF THE PAINTING

VOLUME 2: GENRE, PORTRAIT AND OTHER WORKS

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House

Volume 2B: *Genre, Portrait and Other Works*

ISBN 978-83-956575-8-0 (pp. 632)

Table of contents:

12. Historical-Genre Scenes
13. Phryne
14. Idylls
15. The Slavonic Cycle
16. Historical and Literary Motifs (Polish and German)
17. Allegorical and Decorative Compositions
18. Landscapes
19. Nudes
20. Portraits
21. Curtains

Index of names (including mythological, biblical and literary characters)

Addenda

Acknowledgement

Józef Dużyk, Piotr Szubert

O HENRYKU SIEMIRADZKIM

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATĄ

HENRYK SIEMIRADZKI - STUDIA I MATERIAŁY

Pod redakcją Jerzego Malinowskiego

Tom 1: JÓZEF DUŻYK, PIOTR SZUBERT, *O Henryku Siemiradzkim*

ISBN 978-83-66758-00-4 (ss. 134)

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa - Toruń 2021

Jurij Biriulow, Małgorzata Biernacka

**„TAK MALOWAĆ,
JAK PAN SIEMIRADZKI MALUJE,
UMIEJĄ TYLKO MISTRZOWIE”**

**Prasa lwowska o Henryku Siemiradzkim
Antologia tekstów z lat 1872–1914**

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
WYDAWNICTWO TAKO

Tom 2: JURIJ BIRIUŁOW, MAŁGORZATA BIERNACKA, *„Tak malować, jak pan Siemiradzki maluje, umieją tylko mistrzowie”*. **Prasa lwowska o Henryku Siemiradzkim. Antologia tekstów z lat 1872-1914**

ISBN 978-83-66758-01-8 (ss. 388)

PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH

FINE ARTS DIARY

DWIEŚCIE LAT POLSKIEJ KRYTYKI ARTYSTYCZNEJ
TWO HUNDRED YEARS OF POLISH ART CRITICISM

Nowa seria/New series

Nr/No. 16 2021

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES
WYDAWNICTWO TAKO
TAKO PUBLISHING HOUSE

PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH / FINE ARTS DIARY

Nr 16: *Dwieście lat polskiej krytyki artystycznej / Two hundred years of Polish art criticism*, pod red. JERZEGO MALINOWSKIEGO I GRAŻYNY RAJ

Spis treści: JERZY MALINOWSKI, Dwieście lat polskiej krytyki artystycznej - wstęp / Two hundred years of Polish art criticism - Introduction; JERZY MALINOWSKI, Przed dwustu laty w Warszawie i Wilnie. U źródeł polskiej krytyki artystycznej / Two hundred years ago in Warsaw and Wilno: the origins of Polish art criticism; MAŁGORZATA REINHARD-CHLANDA, Początki krytyki artystycznej na łamach „Pszczółki Krakowskiej” w latach 1819-1822 / The beginnings of art criticism in the pages of “The Little Kraków Bee” in the years 1819-1822; MAGDALENA MIELNIK, Krytyka artystyczna w Gdańsku w XIX i na początku XX wieku / Art criticism in Gdańsk in the 19th and early 20th centuries; AGNIESZKA ŚWIĘTOSŁAWSKA, Początki krytyki artystycznej we Lwowie (1837-1847) / The beginnings of art criticism in Lwów (1837-1847); JURIJ BIRIULOW, Lwowska krytyka artystyczna przełomu XIX i XX wieku o impresjonizmie / Yuriy Biryulov, Lwów art criticism of Impressionism at the turn of the 19th and 20th centuries; JÓZEF SZYMON WROŃSKI, Nurt swojski jako kategoria

pojęciowa w badaniach nad sztuką polską pod koniec XIX i na początku XX wieku. Próba określenia terminów / "Nurt swojski" ("Familiar trend") as a semantic category in research concerning Polish art in the late 19th and early 20th centuries; TAMARA SZTYMA, Żydowska myśl o sztuce w świetle przemian społeczności żydowskiej w XIX i na początku XX wieku / Jewish thought on art in the light of changes in the Jewish community in the 19th and early 20th centuries; MARIUSZ BRYL, Towarzystwo i ciągłość: o krytyce artystycznej Jana Bołoz Antoniewicza / Sociability and continuity : on the art criticism of Jan Bołoz Antoniewicz; IRENA KOSSOWSKA, Empatyczna historia sztuki i afektywna krytyka artystyczna: Hans Tietze, Władysław Podlacha i Mieczysław Treter / Empathic art history and affective art criticism: Hans Tietze, Władysław Podlacha and Mieczysław Treter; RADOSŁAW OKULICZ-KOZARYN, Roman Zrębowicz - zapomniany konstrukcjonalista / Roman Zrębowicz - a forgotten Constructionalist; MICHAŁ HAAKE, Krytyka artystyczna wobec obrazów Malczewskiego z postacią Chrystusa i jej najnowsze naukowe reperkusje / Art criticism of paintings with the figure of Christ by Jacek Malczewski and its recent scientific repercussions; EWA ZIEMBIŃSKA, Adolf Basler o rzeźbiarzach polskich i rzeźbie. Kilka refleksji / Adolf Basler on Polish sculptors and sculpture - some reflections; ANNA BRZEZIŃSKA, Krytyczka-popularyzatorka - o strategii krytycznej Neli Samotyhowej / An art critic and populariser of art - on Nela Samotyhowa's critical strategy; DIANA WASILEWSKA, „Judoformizm” i „pudełkowa żydowszczyzna”. Awangarda w recepcji krytyki nacjonalistycznej dwudziestolecia międzywojennego / 'Judeo-Formism' and 'Boxed-in Jewishness': The avant-garde in the reception of nationalist art criticism during the interwar period; PIOTR MAJEWSKI. „Ziarnko ryżu w korcu owsa”. Julian Przyboś jako krytyk sztuki / 'A grain of rice in a bushel of oats': Julian Przyboś as art critic; ŁUKASZ KIEPUSZEWSKI, Andrzej Wróblewski jako krytyk Sztuki / Andrzej Wróblewski as an art critic; JAKUB BANASIAK, Sztuka i społeczeństwo. Prolegomena do badań nad działalnością krytyczną Andrzeja Oseki / Art and society: an introduction to research into the critical writing of Andrzej Oseka; ANNA DZIERŻYC-HORNIAC, Krytyczka współuczestnicząca. Interwencje i polemiki Anki Ptaszkowskiej, 1959-1969 / Participating critic: interventions and polemics by Anka Ptaszkowska, 1959-1969; KAROLINA ZYCHOWICZ, „Striptiz na cmentarzu”. Marzec 1968 i krytyka artystyczna w Polsce / 'Striptease in the cemetery': March 1968 and art criticism in Poland; ELEONORA JEDLIŃSKA, Fenomen Jasi Reichardt - polskiej krytyczki sztuki w Anglii / The phenomenon of Jasia Reichardt - a Polish art critic in Great Britain; MONIKA SZCZYGIEŁ-GAJEWSKA, Polscy krytycy w Wielkiej Brytanii / Polish art critics in Great Britain; KATARZYNA SZRODT, Krytyka artystyczna w powojennej prasie polskiej w Kanadzie / Polish art criticism in Canada; DOROTA GRUBBA-THIEDE, Twórczość krytyczna, wydawnicza i kuratorska Danuty Ćwirko-Godyckiej od lat 80. XX wieku do 2015 roku / The critical, publishing, and curatorial creativity of Danuta Ćwirko-Godycka from the 1980s to 2015; MAGDALENA DURDA-DMITRUK, O twórczości wybranych współczesnych polskich artystek w Paryżu w krytyce artystycznej Joanny Sitkowskiej-Bayle / On the work of selected contemporary Polish female artists in Paris: the art criticism of Joanna Sitkowska-Bayle; Bibliografia (Wybrane pozycje).

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2021 ISBN 978-83-66758-13-1 ISSN 1730-0215 (ss. 242)

POZA SERIAMI

ESTERA ŻEROMSKA, *Japoński teatr nowoczesny Od kabuki do shinpa, czyli kłopoty z realizmem*.
Wybór i opracowanie ilustracji Beata Romanowicz i Estera Żeromska

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2021 ISBN
978-83-956575-9-7 (334 ss.)

Publikacja dofinansowana z programu „Doskonała nauka – wsparcie monografii naukowych Ministra Edukacji i Nauki.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

SERIES BYZANTINA

Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art

VOLUME XIX

Ostrava – Warsaw 2021

Series Byzantina. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art

Vol. XIX – WALDEMAR DELUGA (ed.)

Spis treści: Introduction (WALDEMAR DELUGA); WITALI MICHALCZUK, In memory of Irina Tatarova (23 I 1964–30 X 2021); **ARTICLES:** СЕЙРАНУШ СОСОВНА МАНУКЯН, Фрески армянского монастыря Замка в Румынии; PETR BALCÁREK, “Grisaille” on vellum: Images of St Nicholas the Wonderworker and the Archangel Michael in “Commune incliti Polonie regni (fols. 1 rec. and 293 ver.); CLAIRE BRISBY, From Peter Mstislavets’ Gospel Book (Vilnius 1575) in the Bulgarian National Library; **SHORT NOTES:** WALDEMAR DELUGA, Thesaurus Sacrarum Historiarum: The Bible in the 16th century Flemish masters’ illustrations. Exhibition in Lviv; SOFIA KOROL, The Modest Sosenko (1975–1920) Project of the Andrey Sheptytsky National Museum in Lviv.

University of Ostrava, Polish Institute of World Art Studies, Cardinal Stefan Wyszyński University, Ostrava – Warsaw 2021

ISSN 1733-5787 (90 pp.)

Magdalena Ginter-Frołow

PERSKIE MALARSTWO MINIATUROWE

W RĘKOPISACH Z POLSKICH ZBIORÓW

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

STUDIA I MONOGRAFIE

STUDIA I MONOGRAFIE

T. 32 - MAGDALENA GINTER-FROŁOW, *Perskie malarstwo miniaturowe w rękopisach z polskich zbiorów* / Persian miniature paintings in manuscripts in Polish collections

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa - Toruń 2021 ISBN 978-83-66758-03-2 (392 ss.)

Publikacja dofinansowana z programu „Doskonała nauka - wsparcie monografii naukowych Ministra Edukacji i Nauki.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Ewelina Jarosz

UTRATA I PUSTKA?
PONOWOCZESNY MODEL RECEPCJI
MALARSTWA BARWNEGO POLA

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

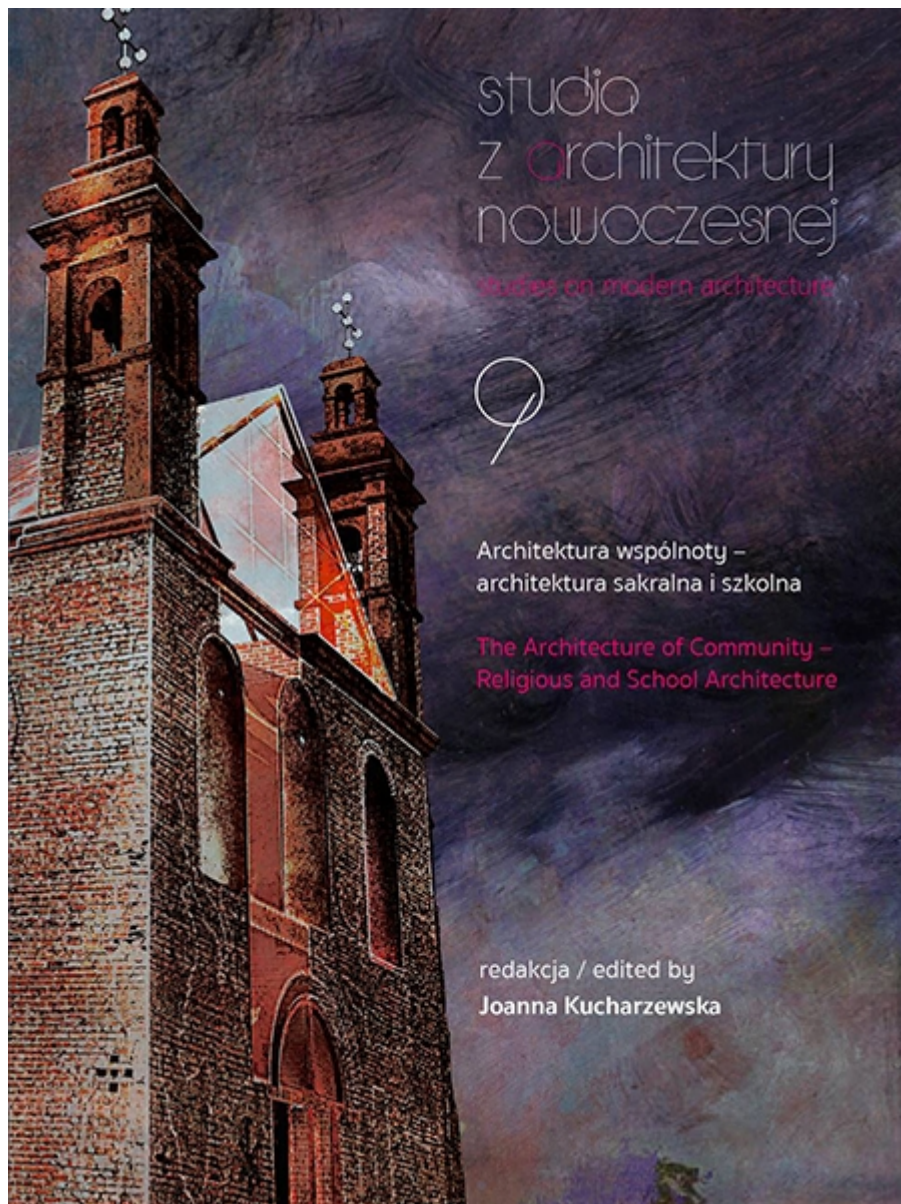
STUDIA I MONOGRAFIE

STUDIA I MONOGRAFIE

T. 32 [33]: EWELINA JAROSZ, *Utrata i pustka? Ponowoczesny model recepcji malarstwa barwnego pola* / *Deprivation or Loss? The Postmodern Model of Reception of the Color Field Painting*

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2021

ISBN 978-83-66758-06-3 (387 ss.)

STUDIA Z ARCHITEKTURY NOWOCZESNEJ / STUDIES ON MODERN ARCHITECTURE

T. 9: Architektura wspólnoty - architektura sakralna i szkolna / The Architecture of Community. Religious and School Architecture, red. Joanna Kucharzewska

Spis treści: JOANNA KUCHARZEWSKA, Architektura wspólnoty; JERZY UŚCINOWICZ, Nowe w starym - stare w nowym. Układy podwójnie scalone; PIOTR BIRECKI, Zespół witraży w dawnym kościele Marcina Lutra w Gdańsku-Wrzeszczu (Danzig-Langfuhr) jako przykład sztuki witrażowniczej w kościołach ewangelickich Prus Zachodnich; BARTOSZ HELLIS, JOANNA KUCHARZEWSKA, Dawna synagoga w Mrągowie. Historia powstania budynku i jego późniejszych przekształceń; GRZEGORZ GRĄBCZEWSKI, Maximilian Sliwka (1871-1940) - górnośląski budowniczy architektury sakralnej. Przyczynek do biografii; ALINA CELICHOWSKA, PIOTR MARCINIAK, Kształcenie i kształtowanie. Uniwersytet jako element miastotwórczy na przykładzie rozwoju szkół wyższych Poznania; ADAM KAŹMIERCZAK, BEATA PIASKOWSKA, Aula szkolna w XX wieku na przykładzie rozwiązania w gmachu VI Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa - Toruń 2021 ISSN 2084-0713 ISBN 978-83-66758-11-7 (172 ss.)

**Sztuka Europy Wschodniej •
Искусство Восточной Европы •
The Art of Eastern Europe •**

ТОМ IX

**Edukacja artystyczna
i krytyka artystyczna
w Europie Środkowej
i Wschodniej
w 20 i 21 wieku**

**Художественное
образование и худо-
жественная критика
в Центральной
и Восточной Европе
в 20 и 21 веке**

**Art Education
and Art Criticism
in Central and Eastern
Europe in the 20th
and 21st Centuries**

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata
Польский институт исследований мирового искусства
Polish Institute of World Art Studies

SZTUKA EUROPY WSCHODNIEJ / ИСКУССТВО ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ / THE ART OF EASTERN EUROPE

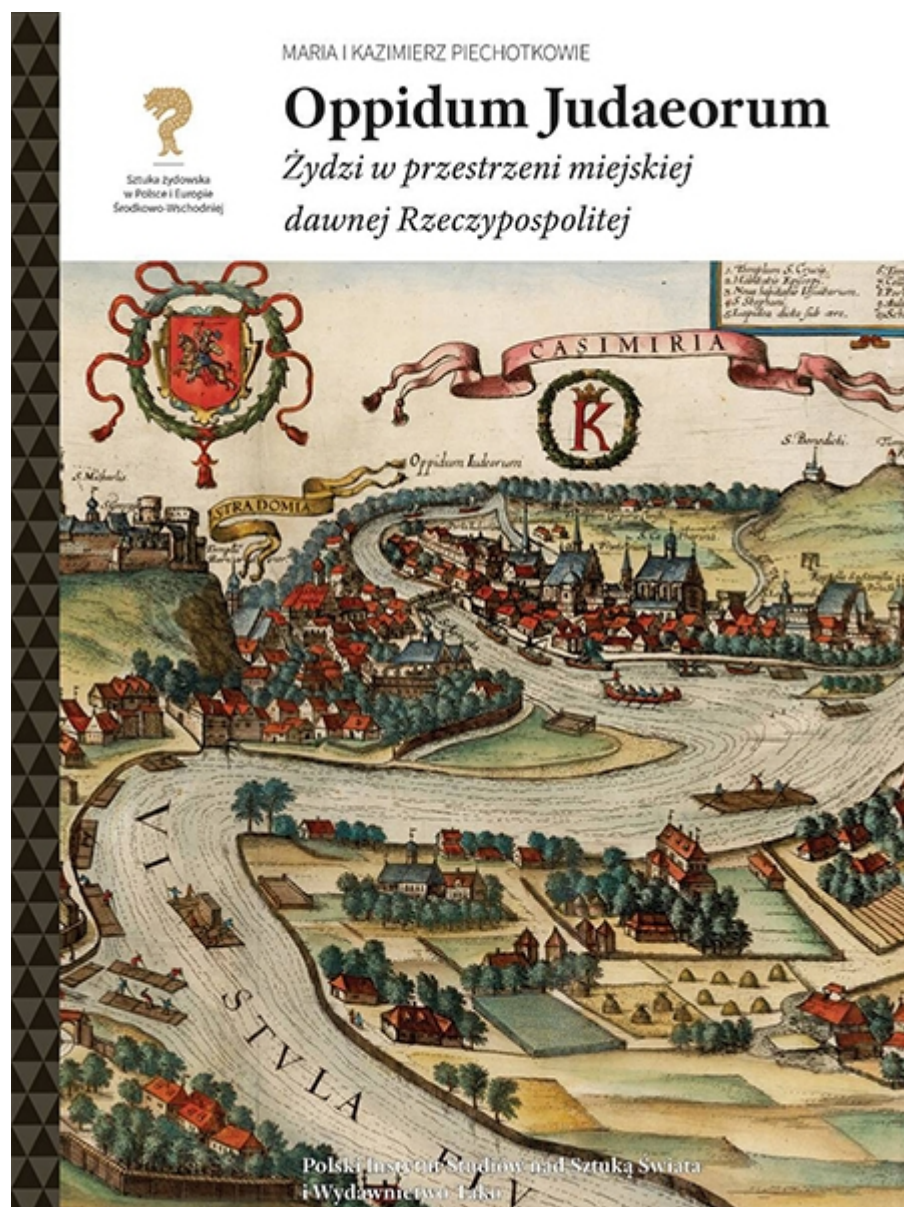
Vol. IX: *Edukacja artystyczna i krytyka artystyczna w Europie Środkowej i Wschodniej w 20 i 21 wieku / Художественное образование и художественная критика в Центральной и Восточной Европе в 20 и 21 веке / Art Education and Art Criticism in Central and Eastern Europe in the 20th and 21st Centuries.* Pod redakcją Małgorzaty Geron i Jerzego Malinowskiego

ABLE OF CONTENTS: JERZY MALINOWSKI, From the Editor; MAŁGORZATA GERON, Foreword; IRENA KOSSOWSKA, The Vienna School and Polish Neo-Realism of the 1930s.; STELLA PELŠE, Construction and Constructive Art in Latvian Art Critic Uga Skulme's of the 1920s-1930s.; SWIETŁANA CZERWONNAJA, The Unknown Life of a Polish Artist in the context of the known Polish Art and Art Education Problems of the 20th century: Stefan Narębski; MAŁGORZATA GERON, The early years of the Faculty of Fine Arts at Nicolaus Copernicus University in Toruń (1945-1950); KATARZYNA KULPIŃSKA, The Printmaking Department at the Faculty of Fine Arts of Nicolaus Copernicus University in Toruń in the years 1946-1960. The beginnings, the educational process, the graduates; ADRIANNA KACZMAREK, Self-portraits of The Nine Printmakers Group (1947-1960) from their 3rd Exhibition Catalogue: the Question of Quiet Resistance; IEVA PLEIKIENĒ, The Education of Artists in Lithuania during the Soviet Period: Official Programmes and Individual Positions; RASA ŽUKIENĒ, Art Studies and the Situation of Artists in the Context of Power

Relations: Transformations and Annihilation of the Kaunas Art School (1940–1953); AGATA KNAPIK, Radical architecture and its contribution to art and design education; LINDA SILE, Towards a utopia of emerging art education; PIOTR KOPROWSKI, A contemporary critic of a literary work. A few reflections; MARIJA GRINIUK, A/r/tography and love within the project *The Temporary Department of Time, Space and Action*.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa - Toruń 2021 ISSN 2353-5709 ISBN 978-83-66758-10-0 (124 ss.)

Publikację dofinansowano w ramach programu CZASOPISMA ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

SZTUKA ŻYDOWSKA W POLSCE I EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ / JEWISH ART IN POLAND AND CENTRAL-EASTERN EUROPE

T. 3 A: MARIA I KAZIMIERZ PIECHOTKOWIE, *Oppidum Judaeorum. Żydzi w przestrzeni miejskiej dawnej Rzeczypospolitej*

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Wydawnictwo Tako, Warszawa - Toruń 2021 ISSN 2449-7932 ISBN 978-83-942344-4-7 (492 ss.)

MARIA AND KAZIMIERZ PIECHOTKA

Oppidum Judaeorum

*Jews in the urban space of the former
Polish-Lithuanian Commonwealth*

SZTUKA ŻYDOWSKA W POLSCE I EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ / JEWISH ART IN POLAND AND CENTRAL-EASTERN EUROPE

Vol. 3 B: MARIA AND KAZIMIERZ PIECHOTKA, *Jews in the urban space of the former Polish-Lithuanian Commonwealth.*

Translated from Polish by Krzysztof Z. Cieszkowski

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House, Warsaw 2021 ISSN 2449-7932 ISBN 978-83-66758-09-4 (ss. 504)

CONTATTI ARTISTICI POLACCO-ITALIANI 1871-1939

A cura di Jerzy Malinowski, Agata Knapik & Anna Jagiełło

WORLD ART STUDIES. Conferences and Studies of the Polish Institute of World Art Studies

Vol. 21: *Contatti Artistici Polacco-Italiani 1871-1939*, a cura di JERZY MALINOWSKI, AGATA KNAPIK & ANNA JAGIEŁŁO

Sommario: JERZY MALINOWSKI, Contatti artistici polacco-italiani 1871-1939; LECHOSŁAW LAMENSKI, Vita e sculture di Tomasz Oskar Sosnowski alla luce delle scoperte di studiosi polacchi, ucraini, russi e italiani; EMILIAN PRAŁAT, Leopold Nowotny e i contesti della sua epoca; AGNIESZKA BENDER, Il mecenatismo di Zofia Branicka Odescalchi; MARZENA KRÓLIKOWSKA-DZIUBECKA, Gli artisti polacchi a Roma e i loro contatti con la Congregazione della Resurrezione di Nostro Signore Gesù Cristo CR; MARIOLA KAZIMIERCZAK, Michał Tyszkiewicz nell'élite dei collezionisti romani di antichità; FRANCESCO POPPI, Marco Faccini, Lucio Angelo Antonelli Il Museo Astronomico e Copernicano e la collezione originaria di Artur Wołyński; MAŁGORZATA OMILANOWSKA, Juliusz Świecianowski, membro dell'Accademia di San Luca; IWONA DOROTA, Teofil Lenartowicz - fascinazioni italiane paesaggistiche, artistiche e personali; GRZEGORZ FIRST, Roma - Pompei - Egitto. Percorsi e temi di Stefan Bakałowicz; MARIA NITKA, Realtà dell'invisibile - spiritismo e pittura religiosa nella Roma di fine Ottocento; MARIA BEATRICE GIA, La cappella polacca presso la Basilica di Sant'Antonio a Padova fra devozione, arte e committenza; MICHAŁ HAAKE, Aleksander Gierymski e il divisionismo italiano; LEILA S.

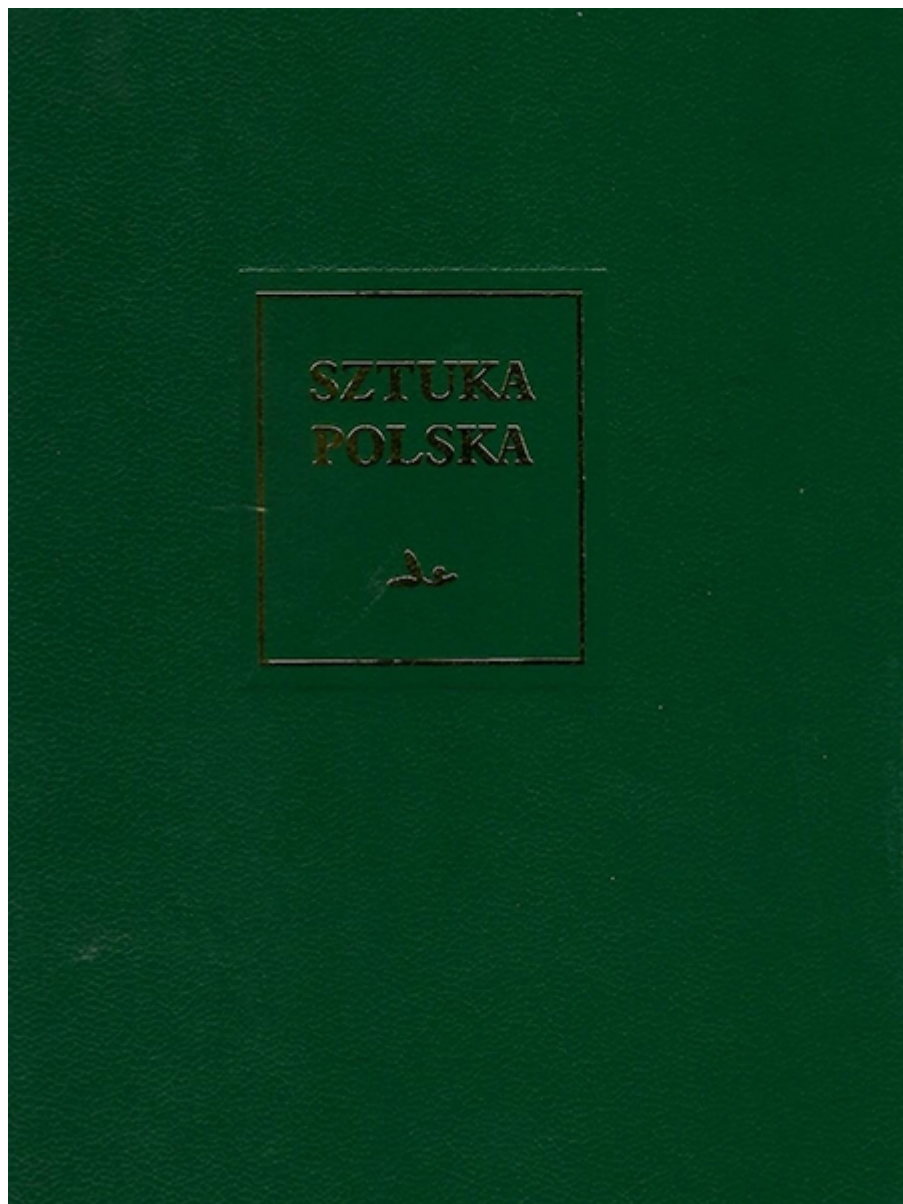
KHASIANOVA, Gli artisti polacchi a Roma negli anni 80 del XIX secolo; KRZYSZTOF STEFAŃSKI, Accenti italiani nell'arte della Łódź industriale a cavallo fra Ottocento e Novecento; JAKUB ZARZYCKI, Italiani immaginati. Studio sull'iconosfera polacca negli anni 1871-1914 - pittura, grafica artistica, riviste illustrate; TAMARA SZTYMA, Henryk Glicenstein e la cerchia di artisti polacco-ebraici a Roma, 1900-1914; KATARZYNA KULPIŃSKA, L'Italia nella grafica artistica e nell'illustrazione degli artisti polacchi (1900-1939); AGATA KNAPIK, Un omaggio alla Polonia - L'arte polacca sulle colonne della rivista L'Eroica; PIOTR CHABIERA, Stamperia Polacca di Samuel Tyszkiewicz; ALESSANDRO AJRES, Aspetti del linguaggio nella Teoria del vedere di Władysław Strzemiński; CEZARY BRONOWSKI, La sperimentazione scenografica 'alla polacca'. Le rappresentazioni teatrali di Marinetti, Pirandello e Rosso di San Secondo in Polonia tra le due guerre; EMILIANO RANOCCHI, La traduzione polacca de L'angoscia Delle Macchine di Ruggero Vasari ad opera di Irena Krzywicka; MAŁGORZATA GERON, Rita Sacchetto: le esibizioni italiane e i legami con l'avanguardia polacca; STELLA DAGNA, Soava Gallone e Elena Makowska: dive del cinema muto italiano; DARIO PROLA, Jarosław Iwaszkiewicz e l'arte toscana: epifanie del bello nella novella Anna Grazzi; ELEONORA JEDLIŃSKA, Pittura metafisica - La città metafisica nella pittura polacca del periodo fra le due guerre; BŁAŻEJ CIARKOWSKI "Idee più audaci da realizzare". Progettisti polacchi e architettura dell'Italia fascista.

Presentazione del catalogo ragionato dei dipinti di Henryk Siemiradzki:

JERZY MALINOWSKI, Catalogo ragionato dei dipinti di Henryk Siemiradzki; DOROTA GORZELANY-NOWAK, Siemiradzki e la cultura antica; GRZEGORZ FIRST, L'Egitto e il Vicino Oriente di Siemiradzki; AGNIESZKA KUCZYŃSKA, Motivi cristiani nell'opera di Henryk Siemiradzki; JAKUB ZARZYCKI, Le criptocitazioni da Calderón e le ansie dell'Arcadia - gli idilli di Siemiradzki; MARZENA KRÓLIKOWSKA-DZIUBECKA, Composizioni allegoriche e decorative di Henryk Siemiradzki; MARIA NITKA, Siemiradzki a Roma; AGNIESZKA KLUCZEWSKA-WÓJCIK, Henryk Siemiradzki sulla scena artistica europea; KRZYSZTOF Z. CIESZKOWSKI, Sulla traduzione del Catalogo ragionato dei dipinti di Henryk Siemiradzki.

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House, Warsaw - Toruń - Rome 2021 (337 pp.) ISSN 2543-4624 ISBN 978-83-66758-12-4 (Poland) ISBN 979-12-210-0339-0 (Italy)

Publikację dofinansowano w ramach programu CZASOPISMA ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

SZTUKA POLSKA

T. VI: *Sztuka XIX wieku (z uzupełnieniem o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego)* - red. naukowy prof. dr hab. Jerzy Malinowski

Spis treści: JERZY MALINOWSKI, Wstęp; KRZYSZTOF STEFAŃSKI, Architektura; MAŁGORZATA SZAFRAŃSKA, Ogrody i parki; PIOTR SZUBERT, Rzeźba; JERZY MALINOWSKI, Malarstwo i rysunek; WANDA MARIA RUDZIŃSKA, Grafika; LECH LECHOWICZ, Fotografia; EWA WIERUCH-JANKOWSKA, Rzemiosło artystyczne; JERZY MALINOWSKI, Zakończenie.

Uzupełnienie - Śląsk i Pomorze Zachodnie: KRZYSZTOF STEFAŃSKI, Architektura na Śląsku i Pomorzu Zachodnim; EWA GROCHOWSKA, Rzeźba na Śląsku i Pomorzu Zachodnim; PIOTR ŁUKASZEWICZ, Malarstwo na Śląsku; DARIUSZ KACPRZAK, Malarstwo i rzeźba na ziemiach Pomorza Zachodniego.

Wydawnictwo Arkady, Warszawa 2021; ISBN 978-83-213-4836-0 (616 s.)